

Дослідження показали, що рак може виникнути, коли прогалини збережені неналежним чином або якщо в ДНК неправильно вставлені розділові знаки. Ці проблеми вивчає наука епігенетика.

Епігенетика – це дослідження того, як клітини контролюють активність генів, не змінюючи послідовність ДНК. "Епі-" в перекладі з грецької означає "над, понад", а "епігенетика" описує фактори, що виходять за рамки генетичного коду. Епігенетичні зміни – це модифікації ДНК, які регулюють включення чи вимкнення генів. Ці модифікації прикріплюються до ДНК і змінюють послідовність будівельних блоків ДНК. У повному наборі ДНК у клітині (геномі) всі модифікації, що регулюють активність (експресію) генів, відомі як епіген.

Висновки. Так, як у звичному нам тексті книги, вся інформація записана в ДНК послідовністю розташування чотирьох складових її «літер» - нуклеотидів. Таким чином, ДНК-текст написаний за допомогою А, Т, Ц, Г-алфавіту. У клітині чотирма літерами записано два десятки «слів» (амінокислот — складників білків). Розділовими знаками для таких «слів» у реченні слугують кодони – дискретні одиниці генетичного коду. Кодон кодує один амінокислотний залишок або слугує сигналом для завершення (нонсенс-кодон) або початку (кодони-ініціатори) білкового синтезу.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ РЕСУРСІВ УАНЕТУ

Урсул О. М., Мала О. Д.

Науковий керівник: Нессонова М. М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ursulanutas66@gmail.com

Вступ. Деякі люди сприймають фармацевта як людину, яка стоїть за прилавком, виконує невідомі, а інколи й загадкові завдання, що згодом призводять до появи ліків у гарних упаковках на полицях аптеки. Насправді, фармацевтична практика сьогодні є однією з найважливіших у наданні медичних послуг, а фармацевти — це медичні працівники, які мають найбільш детальні знання про ліки та принцип їх дії. Обов'язок фармацевта — це не просто готувати ліки, які виписує лікар загальної практики чи інший медичний працівник. Це надання оптимальної фармацевтичної допомоги шляхом оцінки придатності ліків для конкретного пацієнта, враховуючи його історію хвороби, а також можливі побічні ефекти та взаємодію з іншими препаратами, які застосовуються. Якісне і ефективне виконання цих завдань в теперішню інформаційну епоху, коли постійно з'являються нові фармацевтичні розробки, дуже швидко оновлюється інформація про лікарські засоби, відбуваються зміни у законодавстві щодо обігу фармпрепаратів тощо, неможливо уявити без застосування мережних інформаційних технологій і спеціалізованих web-ресурсів, вміння використовувати які стає невід'ємною складовою професійної компетентності фармацевта. На сьогодні існує широкий ряд спеціальних Інтернет-ресурсів для фахівців фармацевтичної галузі та пацієнтів, але у цій роботі ми хочемо розглянути деякі ресурси УАнету, а саме: Tabletki.ua, Compendium.com.ua, Drlz.com.ua.

Мета дослідження. Провести порівняльний аналіз функціональних можливостей спеціалізованих фармацевтичних ресурсів, доступних в українському сегменті Інтернету.

Матеріали та методи. Матеріалом дослідження стала інформація про фармпрепарати, доступна онлайн у Державному реєстрі лікарських засобів України, в Електронному компендіумі та порталі Tabletki.ua. Методи: пошуковий, який дав можливість знайти більше інформації про спеціалізовані web-сайти; аналітичний та порівняльний, дали можливість класифікувати, порівняти та узагальнити усю знайдену інформацію.

Результати дослідження. Tabletki.ua, Compendium.com.ua, "Державний реєстр лікарських засобів України" – це спеціалізовані web-ресурси, призначені для пошуку фахової фармацевтичної інформації щодо лікарських препаратів, їх класифікації, каталогу інструкцій з використання лікарських засобів.

Tabletki.ua – позиціонують себе як найбільший портал, створений для пошуку та бронювання фармацевтичної продукції в Україні. Цей ресурс корисний, якщо Вам необхідно отримати інформацію про лікарський засіб, або знайти його офіційну інструкцію від виробника, а також дізнатися про наявність та ціни в аптеках на території України. Джерелом розміщених даних є виключно офіційні ресурси, включно з Державним реєстром лікарських засобів. Метою розміщення вказаної інформації є запобігання обігу неякісних та/або фальсифікованих лікарських засобів. За допомогою цього сайту легко можна знайти міжнародну назву, діючі речовини, виробника та АТХ класифікацію потрібного препарату, порівняти ціни в різних аптеках поблизу та забронювати ліки в найближчій аптеці, а також дізнатися повну характеристику препарату. На нашу думку, цей сайт є найбільш зручним у користуванні, тому що усі інструменти та можливості дуже легко використовувати.

Компендіум – спеціалізоване медичне інтернет-видання для лікарів, провізорів, фармацевтів, студентів медичних і фармацевтичних вишів. Сайт побудовано по принципу каталогу, в якому можна знайти повну інструкцію до будь-якого лікарського засобу, подивитися ціни в аптеках, дослідити повні характеристики препарату. Цей інтернет-ресурс також є дуже зручним, але порівнюючи з Tabletki.ua, він програє майже в усіх аспектах, адже має більше можливостей для пошуку, кращий інтерфейс та більш повну інформацію.

"Державний реєстр лікарських засобів України" – онлайн-ресурс, в системі якого можна отримати інформацію про зареєстровані в Україні лікарські засоби та завантажити інструкції для медичного застосування до них. На ньому можна знайти торговельне, міжнародне непатентоване та синонімічне найменування лікарського засобу, його виробника, хімічну назву та склад, фармакологічну дію та фармакотерапевтичну групу, показання, протипоказання, запобіжні заходи, взаємодію з іншими лікарськими засобами та побічну дію, форму випуску, спосіб застосування та дози, умови і строки зберігання та умови відпуску, дату і номер наказу МОЗ про реєстрацію та перереєстрацію, строк дії реєстрації, повну (тимчасову) заборону застосування та виключення з Реєстру. Ресурсом важко користуватися, тому що він має застарілий інтерфейс, усі інструменти та можливості майже неможливо знайти та використовувати. Також було б несправедливо не згадати, що на відміну від двох попередніх сайтів, на цьому для використання інструкції до лікарського препарату, його треба завантажити на свій ПК, а не передивитися її власне на сайті.

Висновки. Порівнюючи досліджені в роботі три інтернет-ресурси, можна прийти до висновку, що всі три сайти дійсно полегшують життя лікарям, провізорам, фармацевтам, студентам медичних і фармацевтичних ЗВО та всім звичайним людям. Проведене дослідження

функціональних можливостей спеціалізованих фармацевтичних веб-ресурсів дозволяє нам рекомендувати до використання фахівцями і споживачами портал Tabletki.ua, як ресурс, що має найбільш зручний інтерфейс, широкий набір інструментів пошуку та найбільш повну потрібну нам інформації.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ТИПУ МИСЛЕННЯ З АКАДЕМІЧНОЮ УСПІШНІСТЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Фастов В. М.

Науковий керівник: Альохіна Н. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

fastov.valentyn99@gmail.com

Вступ. Тип мислення є однією із провідних особистісних характеристик індивіда, яка має фундаментальне значення при аналізі та обробці інформації. В залежності від того, який тип мислення притаманний особі, її умовивід буде спиратися на певну категорію фактів, аргументів, доводів. Тип мислення людини зумовлює її стиль та результати діяльності, схильності та інтереси, а також професійну спрямованість. Тому можна припустити, що провідний тип мислення людини є одним із основних чинників, що впливають як на вибір майбутньої професії, так і на якість результатів навчання.

Мета дослідження. Мета нашого дослідження полягає у встановленні зв'язку між типом мислення здобувачів освіти та їхньою академічною успішністю, а також визначення провідного типу мислення у майбутніх фахівців фармацевтичної галузі.

Матеріали та методи. В дослідженні використано психодіагностичний інструментарій, а саме тест-опитувальник «Тип мислення» в модифікації Г. Резапкіної та тест-завдання «Закономірності числового ряду». Для математичної обробки отриманих результатів було застосовано програму Excel 2010.

Результати дослідження. В сучасній психології мислення визначають як психічний процес, пов'язаний з аналізом інформації та фактів, з метою опису і створення образів навколишнього світу. Сьогодні науковці наводять багато різних класифікацій і типологій мислення, але в нашому дослідженні ми розглядаємо предметно-дійовий, абстрактно-символічний, словесно-логічний та наочно-образний типи мислення, а також такі його характеристики, як креативність і логічність.

Предметно-дійовий тип мислення притаманний людям, які сприймають інформацію через рух та взаємодію з предметами; більшість акторів, спортсменів, артистів володіють таким типом мислення. Абстрактно-символічний тип мислення ґрунтується на сприйнятті інформації через формули, коди, математичні операції, абстрактні об'єкти; він поширений серед математиків, фізиків, аналітиків. Словесно-логічний тип мислення характерний для людей з високим вербальним інтелектом, такі особистості формулюють свої думки досить влучно та чітко, спираючись на просту лексику можуть пояснити складні концепції. Більшість філологів, журналістів, викладачів мають такий тип мислення. Наочно-образне мислення відбувається на основі уявлення образів, ситуацій. Такий тип мислення притаманний режисерам, письменникам, дизайнерам.